
Pacienti s únavou: Nejsme blázni

Pacienti s únavou: Nejsme blázni

Praha - Přišlo to ze dne na den. Tehdy dvacetiletá Vendula z Prahy se před třemi lety probudila a cítila se mnohem unavenější, než když šla spát. „Začalo to jako chřipka nebo únava po flámu. Ale nepominulo to ani po roce,“ vzpomíná Vendula.

Absolvovala kolečko po lékařích a řadu vyšetření. Výsledek? Nikdo studentce nedokázal říct, co ji trápí. Cítila se tak mizerně, že nebyla schopná vůbec chodit do školy a musela přerušit studium.

„Pořád jsem měla zvýšenou teplotu a hubla jsem, protože jídlo se mi protivilo,“ popisuje Vendula. Nejhorší pocit pro ni byl, že ji po čase lékaři označili za simulantku. „A posílali mě k psychologovi. Hrozně mě to ponižovalo a začínala jsem o sobě pochybovat,“ říká. Na internetu si pak sama našla stránky o chronickém únavovém syndromu. Příznaky seděly. Osm let s únavou

Sdružení pacientů s touto záhadnou nemocí se nyní snaží sesbírat co nejvíc podpisů pod petici, v níž si stěžují, že se lékaři neumějí k nemocným s únavovým syndromem chovat. A místo aby je léčili, posílají je k psychiatrům. Nemoc neberou vážně ani úřady.

To je i případ iniciátorky podpisové akce Lenky Králové ze Šumperska. Na rozdíl od studentky Venduly se jí ani po osmi letech nepodařilo z ošemetné nemoci dostat. „Chtěla bych přiznat invalidní důchod, protože nejsem schopná kvůli únavě pracovat, ale místo toho ze mě sociálka chce udělat blázna. Na psychiatrii přitom nepatřím,“ tvrdí Lenka Králová.

Petici chtějí pacienti předat ministryni pro lidská práva Džamile Stehlíkové. Ta sice jejich potíže chápe a uznává, ale není si jistá, že může v něčem pomoci.

„Je to velký novodobý problém a já sama jsem se s mnoha pacienty s chronickým únavovým syndromem setkala. Mnohým z nich jsem dokázala pomoci,“ říká ministryně, shodou okolností původním povoláním psychiatr. „Jako politický problém to však nevidím.“ Zdůrazňuje však, že podpisovou akci vnímá jako důležitý příspěvek k diskusi o nemoci, kterou část lékařů uznává a druhá část vehementně odmítá.

Například pražský imunolog Martin Nouza tvrdí, že lidí trpících chronickou únavou k němu přichází až sto za měsíc. „Ta nemoc nemá jasný nástroj, jak ji diagnostikovat - nejde určit pomocí výtěru z krku nebo rentgenu, protože jde o soubor příznaků,“ vysvětluje Nouza přístup některých kolegů.

Únava není nemoc

Přítom je podle něj důležité, aby lékař dal pacientovi najevo, že se na něj dívá jako na nemocného, a ne simulanta. „Zacházím s chronickým únavovým syndromem jako s pracovní diagnózou, protože únava může mít řadu příčin, které bychom mohli opomenout, kdybychom se spokojili jen s konstatováním, že jde o určitou nemoc,“ říká imunolog Nouza. Naopak Ivan Šterzl z Ústavu imunologie a mikrobiologie při 1. lékařské fakultě Karlovy univerzity v Praze nesouhlasí s tím, že chronický únavový syndrom existuje. „Každý má právo na chronický pocit únavy, ta k životu patří. Ale vždycky se za tím skrývá něco víc,“ myslí si lékař.